

2011-10-25

Dnr 43-2011:2110

Kävlinge kommun

kommunen@kavlinge.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Söderparkskolan
i Kävlinge kommun

Tillsyn vid Söderparkskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kävlinge kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Skolinspektionen besökte Söderparkskolan den 20 september 2011.

Vid Skolinspektionens förra tillsyn av Söderparkskolan våren 2009 påvisades ett antal brister i verksamheten. Flertalet av dessa brister är nu i stort åtgärdade men några kvarstår fortfarande, bland annat att analysera elevernas kunskapsutveckling och att ge eleverna möjlighet till ett aktivt inflytande.

Skolan visar goda resultat när det gäller värdegrundsarbetet och när det gäller elevernas kunskapsresultat. Kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen på individ- och gruppnivå men en analys av resultaten görs inte vilket medför att rektorn inte kan veta vilka åtgärder som behöver sättas in för att ytterligare öka måluppfyllelsen. Det finns också en variation mellan lärarna i deras arbetsätt och i vilken mån de tar sin utgångspunkt i de nationella målen för planering av undervisningen. Exempelvis när det gäller att ge eleverna ett aktivt inflytande över utbildningen samt att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. För att veta vilka åtgärder som behöver sättas in måste rektorn se till att elevernas kunskapsresultat analyseras. Vidare måste rektorn se till att undervisningen till fullo uppfyller kraven i de nationella styrdokumenterna och att lärarna omprövar arbetsmetoder i syfte att främja elevernas utveckling mot de nationella målen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Söderparkskolan i Kävlinge kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kävlinge kommun att senast tre månader från den dag beslutet för Kävlinge kommun meddelas

avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov förutsättningar, erfarenheter och tänkande (1 kap. 4 § skollagen samt Lgr 11 avsnitt 1, En likvärdig utbildning och avsnitt 2.2)

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte i tillräcklig grad möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med elevernas grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen samt Lgr 11 avsnitt 2.3, Elevernas ansvar och inflytande, avsnitt 2.8, Rektors ansvar)
- eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen samt Lgr 11 avsnitt 1, Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3, Elevernas ansvar och inflytande samt avsnitt 2.8, Rektors ansvar).

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen

Rektorn tar inte till fullo ansvar för att skolans resultat omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med det pedagogiska ledarskapet och utveckling av utbildningen.

I detta ingår att:

- rektorn ska ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas samt omsätts i åtgärder för att nå de nationella målen och kunskapskraven (4 kap. 4-5 §§

första stycket skollagen, Lgr 11 avsnitt 2.8, Rektors ansvar och Läroplan för grundskolan 2011, avsnitt 2.8).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Av den sammanställning över elevernas kunskapsresultat i årskurs 1–6 som lärarna gjort våren 2011 och av intervjuerna framkommer att flertalet elever når målen i samtliga ämnen de har undervisning i. En sådan sammanställning har skolan inte tidigare gjort varför en bedömning av resultaten i samtliga ämnen övertid inte går att göra. När det gäller resultaten av de nationella ämnesproven i åk 5 har de övertid varierat något men läsåret 2009/2010 når 100 procent av eleverna kravnivån för målen. Enligt rektorn och lärarna är måluppfyllelsen på de nationella ämnesproven läsåret 2010/2011 lika god både i årskurs 3 och 5.

Samtliga intervjuer och i Skolinspektionens enkäter¹ till elever och föräldrar i årskurs 5 visar att eleverna känner sig trygga och trivs i skolan. Skolinspektionens upplevelse av skolan vid besökstillfället är att det finns en positiv och respektfull samtalston såväl bland elever som vuxna. Eleverna säger i intervjun att både barn och vuxna är snälla och om något inträffar tar de vuxna tag i det. På rasterna finns rastvakter och rastkompisar. Enkätresultaten visar också att eleverna ges och tar stort ansvar för sitt eget lärande, samt att elever och föräldrar upplever att lärarna har stor tillit till elevernas förmåga och har höga förväntningar på eleverna.

Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

Det framkommer i intervjuerna att det varierar mellan lärarna i vilken mån de individualiserar undervisningen för eleverna. En del lärare anpassar i stor utsträckning

¹ Skolinspektionens enkät våren 2011 till elever, föräldrar och pedagogisk personal i årskurs 5

undervisningen till elevernas förutsättningar, erfarenheter och behov medan andra utformar utbildningen i större utsträckning på samma sätt för alla elever i gruppen. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig och normerna för likvärdighet anges genom de nationella målen. Detta innebär bland annat att i planering av undervisningen ska hänsyn tas till elevernas olika förutsättningar, erfarenheter, tänkande och behov. När det gäller resultatet från Skolinspektionens enkät visar den något lägre värde på elevernas nyfikenhet och lust att lära vilket enligt läroplanen ska utgöra en grund för undervisningen. Rektorn menar att detta är ett område som skolan behöver arbeta med. Det är av vikt att alla lärare i skolan anpassar undervisningen till elevernas förutsättningar, erfarenheter, tänkande och behov.

Författning:

1 kap. 4 § skollagen

Lgr 11, avsnitt 1, En likvärdig utbildning och avsnitt 2.2

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte i tillräcklig grad möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Av dokumentstudier och i intervjuer framkommer att det formella inflytandet i form av olika råd som elevråd, klassråd, matråd med mera ger eleverna möjlighet att påverka och att utöva inflytande över skolans verksamhet. Däremot när det gäller elevernas möjlighet till ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll utifrån elevernas ålder och mognad behöver detta utvecklas. Söderparkskolan har således inte åtgärdat den brist som Skolinspektionen påpekade i beslut år 2009.

Intervjun med lärarna visar att även inom detta område varierar det mellan lärarna huruvida eleverna ges möjlighet till ett aktivt inflytande. Det framkommer också att det inte är helt samstämmigt kring vad ett reellt inflytande för eleverna innebär. Lärarna uppger också att de måste bli bättre på att tydliggöra och konkret visa eleverna när de faktiskt utövar inflytande över utbildningens utformning. Eleverna beskriver i samtalet att de deltar i olika råd och att de nu har mer "eget arbete" och att de på en lektion en gång i veckan får bestämma vad de vill göra. Rektorn behöver tillsammans med lärarna, utifrån kraven i skollagen och läroplanen, diskutera vad ett aktivt eller reellt inflytande innebär för lärare och elever. Vidare behöver rektorn och lärarna se till att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens utformning. Elevernas inflytande behöver anges i planeringen av verksamheten och skolan behöver ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.

Författning:

1 kap. 10 §

4 kap. 9 och 14 §§ första stycket skollagen

Lgr 11, 1 Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3, Elevernas ansvar och inflytande samt avsnitt 2.8, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte till fullo ansvar för att skolans resultat omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Under de senaste åren har flera rektorsbyten skett på Söderparksskolan och mestadels har Söderparksskolan och den intilliggande Tolvåkerskolan, årskurs 7–9, haft samma skolledning. Detta har medfört att personalen i Söderparksskolan ofta upplevt avsaknad av skolledning. Nuvarande rektorn har varit anställd sedan april 2011 och arbetar för att ta fram rutiner och strukturer i verksamheten i Söderparksskolan. Rektorn uppger i intervjun att ett utvecklingsarbete är påbörjat för att skolan till fullo ska uppfylla kraven i de nationella styrdokumenterna. I detta utvecklingsarbete ingår bland annat att få till stånd ett systematiskt kvalitetsarbete genom kommunens gemensamma system för uppföljning och utvärdering (Qualis). Som ett exempel på utvecklingsområde kan nämnas utvärdering av elevernas kunskapsresultat. Elevernas kunskapsresultat följs upp i alla ämnen på individ- och gruppnivå men en analys av kunskapsresultaten genomförs dock inte vilket medför att rektorn inte kan veta vilka åtgärder som behöver sättas in för att ytterligare öka måluppfyllelsen. Det är angeläget att rektorn analyserar elevernas kunskapsresultat och vidtar åtgärder för att ytterligare öka måluppfyllelsen.

Författning:

4 kap. 4-5 §§ första stycket skollagen

Lgr 11 avsnitt 2.8, Rektors ansvar

Läroplan för grundskolan 2011, avsnitt 2.8

Bakgrund

Beskrivning av Söderparksskolan

Söderparksskolan har förskoleklass och årskurs 1–6 och ligger i Löddeköpinge cirka 1 mil väster om Kävlinge tätort. Antalet elever är 190 varav 45 i förskoleklass, 142 i årskurs 1–6 och tre i den obligatoriska särskolan. Eleverna är indelade i åldershomogena grupper som i sin tur är organiserade i fem arbetslag. Samverkan sker med förskoleklassen och fritidshemmet. I årskurs 7 fortsätter flertalet elever sin skolgång i den närliggande Tolvåkersskolan. Skolbyggnaden är från 1970-talet och lokaler och inredning är till stor del anpassade efter den tidens krav. I direkt närhet till skolan finns också förskola, simhall och idrottshall.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Viveka Berglund utredare.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Enhetschef

Ebba Svartz
Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstudier i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Kommunens förskoleverksamhet respektive och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut).

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning kommunen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoderna vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen. Företrädare för kommunen ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn)